

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemana velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemana velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (insertate) vsprejema upravništvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 223.

V Ljubljani, v soboto 29. septembra 1894.

Letnik XXII.

Iz delegacij.

Iz Budimpešte 28. sept.

Skupno najvišje računishče.

Budgetni odsek avstrijske delegacije je danes se posvetoval o proračunu skupnega najvišjega računishča. Pri tej priliki je priporočal Mladoček dr. Pacák, da naj se pri vojni vpelje najjednostavnejša administracija, posebno naj se reformujejo pristojbinski predpisi, ki so še iz l. 1871. Od tega časa so se mnogokrat popolnili, popravili in pristojbine na novo odmirjale, da je stvar sedaj grozno zmedena. Govornik želi, da se sestavijo novi predpisi o pristojbinah. Minister Kalnoky je opomnil, da to prav za prav spada pod vojno ministerstvo.

Izredni vojni budget.

Poročevalec Popowski je dokazoval, ko je budgetni odsek avstrijske delegacije začel posvetovanja o izrednem vojnem budgetu, da je višja potreščina 3,568.000 opravičena. Naglašal je, da se v Avstriji napravi polagoma, kar se drugod nakrat. Zaostajati pa Avstrija za drugimi državami ne sme.

Pacák je zopet vprašal, kdaj bode oboroženje pri kraju in koliko bode še treba. Vojni minister mu je odgovoril, da so načrti predloženi delegaciji. Za daljno bodočnost se pa on ne more nič vezati.

V podrobni debati je vojni minister povedal, da je vprašanje o smodniku za vojno že rešeno, pri mornarici se pa delajo poskusi. Kar se tiče vojaških železnic za čas vojne, pravi vojni minister, da se je večkrat ob vajah poskušalo z grajenjem taciž železnic.

Odsek je jednoglasno sklenil, da rad dovoli 40.000 gld., da se napravijo načrti za tretjo vojno

akademijo, s tem pa še nikakor ne privoli v tako akademijo. Odsek pričakuje, da bode vojna uprava šele tedaj zahtevala osnovo take akademije, če se zares pokaže potreba. Odsek je sprejel potem ves izredni budget za vojno.

Generalnim poročevalcem za skupni državni proračun izvolili so na to dr. Russa.

Sedaj mi je še nekaj dostaviti o večerajšnji odsekovi seji.

Protestantska duhovščina pri vojnikih.

Haase se je pritoževal, da je protestantska duhovščina pri vojnikih na slabšem, nego katoliška. Tudi ostane vedno jedno stopinjo nižje, zlasti ni pri vojnikih protestantskih župnikov. Vojni minister je odgovoril, da kar se tiče plače, je to le budgetna zadeva. Naslova „župnik“ pa najbrž ne bode mogoče dati nobenemu protestantskemu duhovniku gledé njih števila.

Židje v kadetnih šolah.

Suess se je pritoževal, da se vrše vsprejemni izpiti v kadetne šole na način, da vanje židje ne morejo vstopiti. Vojni minister mu je odgovoril, da se ne delajo razlike mej narodnostmi in verami. Na versko mišljenje vsacega posamičnika se ni moč ozirati. Gleda se pa že tudi na žide.

Večerja.

Vojni minister misli, da bi preveč stalo, ko bi hoteli vojakom preskrbeti gorko večerjo. Vsem bi pa tudi ne bilo vstreženo, ker bi se jim skrajšal svobodni čas.

Vdove in sirote.

Dr. Promber je vojnega ministra opozarjal na razmere onih vojaških vdov in sirot, ki niso deležne dobrot novega preskrbovalnega zakona. Minister je

odgovoril, da stvar ne spada neposredno v njegov resort. On je pa že predlagal pri cesarju miloščine v znesku 11.366 gld. za take osebe.

Rumunsko vprašanje.

V odseku za vnanje stvari ogerske delegacije je minister Kalnoky povedal, da je knjigi in zemljevid, nad katerimi so se delegati izpodtikali, poslal v Bukarešt. Dobil je odgovor, da se dotični zemljevid ni nikdar rabil v šoli. Jedna knjiga za ljudske šole je bila izdana 1867. leta in se je od tega časa izdala v drugi izdaji, iz katere so se odstranila spodtakljiva mesta. Rumunska vlada priznava, da ni pravilno, da se nahaja pod naslovom Rumunija nekaj Ogerskega, ali to ni naperjeno proti Avstro-Ogerski, pod tem naslovom nahaja se tudi Besarabija in Makedonija in sploh vsi kraji, kjer bivajo Rumuni. Druga knjiga, ki ima tudi take nepravilnosti, se bode kmalu predelala. S tem ministrovim pojasnilom je bil odsek povsem zadovoljen.

Poročilo odseka za vnanje stvari.

Odsek za vnanje stvari je odobril poročevalčevu poročilo. V tem poročilu se z veseljem omenja, da so odnošaji z vsemi državami dobri in se torej ni bati za mir. Gledé balkanskih zadev izraža poročilo nado, da bode naša država ondu znala braniti svoj vpliv in zlasti Rumunijo silila, da bode izpolnovala svoje mejnarodne dolžnosti nasproti Ogerski. V poročilu se izreka zaupanje ministerstvu vnanjih stvari.

Odmevi.

I.

Ako bodo prihodnji zgodovinarji nepristransko presojevali sedanje stoletje, nadeli mu bodo poleg

LISTEK

Pismo s Štajerskega.

Na Štajerskem, 27. septembra.

Gospod urednik!

Septembra lepša polovica je že minola, in lastovke so se poslovile od nas. Parkrat so še zakrožile okolo vaškega zvonika in potem poletete na svoja južna letovišča. Tudi dijačkom in dijakom je bila ura odhoda. Potrti so si v culice zvezali, kar so skrbne matere skuhale, spekle, sevrle in sprazile, ter se teških sre podali na torišče svojega poduka. Slovenske mari-borske vspeorednice so, kakor se poroča, prenapolnjene v prvi razred je letos vsprejetih 80 učencev, reci osemdeset. Celjski imaginerni slovenski vspeoredniki pa bodo bojda poslali — na njih čelu domoljubni celjski ravnatelj — deputacijo k našemu idealističnemu naučnemu ministru, ki tako zvesto izpolnjuje svoje obljube.

Kar so pa kandidatje visoke učenosti, smejo svoje počitnice nategniti bolj v jesen, dokler bo grozjzde dozorelo in se obhajala vesela trgatav. Okrepljeni na duši in telesu bodo se potem napotili na učilišča učiti se in pa — tepst. Ne strmite, gospod urednik: drugo je pri akademiku prav tako bistveno ko prvo. Evo vam dokaza. Čast je izmed najsvetejših svetnih blagrov. Zato pa je vsakega človeka sveta dolžnost, da brani svojo čast. Po modernih pojmihi pa si omikanec najbolj ohrani čast, ako jih naloži svojemu

razžaljivcu par na glavo ali hrbet. Ergo . . . Potemtakem si je tisti najbolj ohranil čast, ki je svojega bližnika najbolj zmlatil (!). Razpraskano lice, zakrpen nos in prišita ušesa so častna znamenja dobro prebitih bojev za osebno čast.

Da bi se takšen sklep storil od katoliških mož s katoliškega stališča, kakor ga je „Radogojev“ odbor, bi zabavljanja in natolcevanja ne bilo ne konca ne kraja. Polnih grl bi se zabavljalo z nazadnjaštvom, s strahopetljivostjo in preširnim klerikalstvom, ki mora povsod vtikati svoj nos, pa ni sposobno za osebno satisfakcijo.

Stara Evropa vedno bolj omahuje. Krščanstvo je izginilo iz sre, in sebičnost je postala vodilo. S krščanstvom pa je tudi izginilo medsebojno zaupanje. Države vedno bolj oborožujejo, ker nobena nima dobre vesti. Zanimivo je le, da ta vladar zatrjuje bolj ko drug, da ima mirovne tendence. Ako imajo vsi mirovne tendence, za Boga, zakaj toliko oboroževanja?! Oboroževanje pa se bo menda tako dolgo nadaljevalo, dokler ne bodo podaniki obnemogli.

To vam Kitajci in Japonci delajo veliko pametneje. Ti se ne oborožujejo tako dolgo, ampak ako so si prišli navskriž, se kar zakadi drug v drugega. Beroče občinstvo ima zopet enkrat priliko, da zasleduje vojno in njene prizore. Dva zastopnika haute volée na deželi poznam, ki sta si tu razdelila ulogi: jeden je Kitajec, drugi pa Japonec. Ko zmagajo Kitajci, triumfuje prvi, ko zmagajo Japonci, vriska drugi. Kateri bo končno vriskal, kdo ve?

Kakor pravijo avtentična poročila, je že marsikateri kitonosec izgubil svoj ponos, svojo kito, katero mu je odsekal, ter si prilastil srečen zmagalec. Takih kit je že cel kup. In ako bo vojna čez zimo in še dalje, izvestno se bo kup zelo pomnožil. Potem se bodo te kite importovale v Evropo, in moderne dame, katere jedino skrbi okrasba svoje telesne osebnosti, imele bodo lepo priložnost, da si za majhen denar okrasijo glavice s tako interesantnimi kitami. Ta šport bi bil po ceni in povse ugajal modernemu duhu.

Moderni duh teži sploh za raznim, mnogovrstnim športom. Sedaj so na dnevnem redu dirke, jahanje in tekanje. Amerikanci imajo v tem oziru naj-srečnejšo roko in najfineji ukus. Nedavno smo brali v časnikih, da so uprizorili tekanje starcev. Lepo jih je bilo videti te belolase, zveneče starce, ki so naperjali vse moči proti cilju, kar so pri starih Grkih in Rimljanih opravljali mladenči in mladi možje, lahko težje proti meti. Po ameriškem kalkulu pa bi naj starci pokazali, čemur so se v življenju priučili kot mladenči in možje, kakor nam jesen podaja, kar je prirodilo leto. Saj pa tudi stari Horac pravi, da mora človek, ki hoče kaj prida biti in storiti, zgodaj pričeti ter se dolgo in vstrajno vežbati. Poje namreč:

Qui studet optatam cursu contingere metam,
Multa tulit fecitque puer, sudavit et alsit.

Nekak šport je tudi hipnotizovanje. Zdaj se je pa pokazalo, da je to precej nevaren šport. V svo-

drukih lepih imen tudi stoletje terorizma in puhlih fraz. V tem znamenju se je rodilo stoletje ter končava burno svoje življenje. Terorizem in fraza slepita in strašita politične kaline, netita sovrastvo med narodi, razdvajata rodove. Moč fraze omamlja rodove, bega maloverne Tomaže. In te moči se najvspešneje poslužuje liberalno časopisje vsepovsod.

Leta 1840, ko so židje po večjih mestih smeli stanovati le v določenih mestnih oddelkih, zbrali so se v posvete v Krakovu. Tu so ugibali o sredstvih, da pomoreje svojim ljudem do veljave in gospodstva. Znani angleški žid Mozes Montefiore je konečno pogodi: „Vsi vaši nasveti so piškavi! Osvojimo si časopisje in gospodarji smo v Evropi!“

In Montefiore se ni motil. Časopisi so velesila mednarodnega liberalizma, ki dela javno mnenje, če treba, tudi z nepoštenimi sredstvi, ki so: zvižaja, neresnica, publica, kleveta... O tem se prepriča, kdor ima priliko zasledovati peresne boje malovestnih židovskih žurnalistov.

Istega orožja se več ali manj spretno poslužuje proti svojim političnim nasprotnikom naši narodni naprednjaki, ki z drenovo gorjačo oklestijo vsacega, ki se drzne ustavljati njihovim nezmotljivim poveljem ali celo kihnuti brez njihovega dovoljenja. Neštevilnokrat smo se prepričali, da s kolovodjami v radikalnem taboru ni mogoče govoriti resne besede, da so brez vspeha vsi dogovori in kompromisi, ker so slepi in gluhi v svoji dozdevni modrosti in hočejo boj za vsako ceno.

Tako se je te dni znani hrabri junak v svojem glasilu spravil zopet nad „klerikalce“ ter jih po svoji navadi pričel lasati, kakor razposajeno otroče. To je njegov življ, njegovo sladko srčno veselje. „Pisano je gledal in zavisti mu je bledel obraz“, ko je duhom spremljal „Slovenčev“ stranko po shodih katoliškega političnega društva ter vlekel na uho „vse, kar se je v raznih enketah dobrega ali na pol dobrega za srečno življenje nakuhalo“. Možu klerikalna hrana precej ugaja, tudi konstatuje zadoščenjem, da „klerikalni fanatiki“ niso fanatizirali občinstva proti njegovi stranki, veseli ga, da klerikalci niso „na javnem odru žugali in na drobne kosce trgali slovenskih ‚brezvercev‘“. Toda dlake je iskal v jajcu!

„Vsebinska shodov je bila premalo narodna, dočim se je proti verski mlačnosti govorilo povsod ne samo s pravičnim, temveč s svetim ognjem, omenjala se je narodna popustljivost le redkoma, a še to mimigredé. Prava, odločna obramba narodnosti je torej prepuščena radikalni stranki“, kar posebno tolaži radikalnega člankarja.

Ker torej v stvari ni našel povoda svoji maščevanosti, obrnil je svoje kopje proti osebam.

Najmanj je gotovo pričakoval gosp. poslanec Viljem Pfeifer, da ga „Narodov“ kritik vzame pod nož.

bodomiselni, naprednjaški Oggerski se je zgodilo. Ela pl. Salamon je nesrečna žrtva tega športa. Hipnotizer, ki jo je večkrat uporabljal kot medium, je pri slednji hipnozi zahteval od nje, da mu popiše pljučno topografijo, vzrok, stanje in konec bolezni njegovega brata. Dekle stori to s čudovito natančnostjo. Nankrat pa močno zakriči, strepeče in njeno srce je prenehalo biti za vselej. Neki oggerski list pripomni, da je ta deklica umrla kot žrtva vede, najnovejše vede, ki se v svojih mističnih pojavih zelo bliža čarodejstvu. Morda se bo našel kje kak vitešk poet, ki bo v verzih ovekovečil spomin lepe, nadopolne mladenke, ki je svoje mlado življenje prinesla na žrtvenik vede. Do zdaj so samo zdravniki opravili svoj prozajski posel. Raztelesivši truplo si namreč belijo glave, vsled katerega vzroka da je preminola Ela pl. Salamon.

Veste, gospod urednik, da so na Štajerskem nekateri življi, ki se smatrajo za sposobne in poklicane presojsati, v koliko je kateri in v kolikor mora biti nemšk. Ti življi motrijo stvari s stališča svojega pragermanskega izvora. Kajpada ima tukaj glavno besedo celjska „Deutsche Wacht“, ki je po svojih ustanovnikih, sotrudnikih in dopisateljih nedvomno pristno nemška. Ko so nedavno dunajski krščanski socialisti, ki so po rodu in mišljenju Nemci napravili izlet v Gradec in tukaj pred mnogobrojnim občinstvom razvijali svoje nazore ter govorili besedo ljudski enakopravnosti, zagnala se je „Deutsche Wacht“, z vso močjo vanje. Z znano razboritostjo

Gospod Pfeifer, mož miroljubnega značaja, ki pri vsaki priliki naglašja škodo našega prepira za slovensko stvar, ki kot poslanec v državnem in deželnem zboru vestno izvršuje svojo dolžnost, ki pozna potrebe našega ljudstva, osobito svojih volilcev in se trudi za njihove gmotne koristi, celó ta pohlevni gospod ne najde milosti v očeh radikalnega tribuna, ki hodi na javnem odru v togi slovenskega spasiatelja. In zakaj? Ker je g. Pfeifer v teku let spoznal svoje „pappenhajmee“, uvidel svojih bivših političnih somišljenikov narodni humbug ter se bližje primaknil oni slovenski stranki, kateri je zvezda-vodnica staro slovensko geslo: vse za vero, dom, cesarja!

G. Pfeifer ima toliko samozavesti in svojega prepričanja, da se noče „kot vedno zvesti planetek neprestano sukati“ okrog žarnega solca velemogočnega g. Ivana Tavčarja, da govorimo z „Narodovim“ člankarjem. To je, kar boli in skli radikalne matadorje, da se ljudem odpirajo oči, ter uvidevajo, da ni vse zlato, kar se sveti na radikalni stranki.

G. Pfeifer jo na shodu pri Treh Farah govoril mej drugim tudi o koaliciji, v katero je vstopila sedmorica slovenskih poslancev v trdni nadi, da bode vlada ustregla zmernim našim zahtevam.

G. Pfeifer temu dostavi: „Smem trditi, da tu nikakor ne odjenjamo, če tudi znamo, da mora slovenski narod premagati velike težave; ali mi se ne plašimo nemškega vpitja ter bomo zvesto in možato zastopali pravično to narodno zahtevo, nadejaje se, da sprevidi tudi vlada, da nam mora ustreči. Če pa tega v gotovem času ne bi storila, gnala bo nas sama na ono pot, na katero so že stopili naši tovariši. Nikdo nam ne more očitati, da postopamo neprevidno, mi smo vse okoliščine zrelo premišljevali, predno smo so pogojno odločili za koalicijo, dobro vedeč, da je naš položaj težaven“. Te besede zavija „Narodov“ člankar, češ: Vi koaliranci slepíte ljudstvo, razširjate po deželi krive politične nazore ter ne poslušate „Narodovega“ proroka, ki bi s svojo drenovko razpodil iz državnega zbora vso nemško gospodo, ki se upira slovenskim zahtevam.

„Narod“ naj vpraša svoje pristaše, ki hodijo na Dunaj prazno slamo mlatiti, kaj so ti dosegli. Mi nismo bili in nismo brezpogojno za koalicijo, vendar upamo, da vlada ni še rekla zadnje besede in da izpolni vsaj nekatere želje, katere so se naglašale v zbornici že leta in leta. Ako pa se sedanja vlada ne ozira toliko na sedmorico poslancev, kakor na stotino, tega menda ni kriv g. Pfeifer. Zato se studijo vsakemu poštenemu človeku surovi napadi na tega moža, ki je gotovo toliko koristil slovenskemu narodu, kakor „Narodov“ muhasti člankar.

Iz davčnega odseka v državnem zboru.

(Konec.)

Po § 302. naklada se vsem uradom deželnim, okrajnim in občinskim dolžnost podpirati davčne ko-

in točnostjo je dokazala, da dr. Lueger ni Nemec, pa ni.

Tisto pa veste, kako se je deželnemu inženjeru Fr. Heidu godilo v slovenskih Goricah. Tamošnji pragermani so mu hoteli ne samo z močjo duha, temveč radikalno s pestij močjo dokazati, da ni prav Nemec, ampak da je Žid. Župan od sv. Lenarta Anton Mravlag (že ime kaže, da je njegov praded nekđaj sedeč na medvedovih kožah častil vseočeta Wodana) se je s svojimi somišljeniki razkoračil, češ: „Wir sind alle urdeutsch“. In potem je v svojem vsenemškem samozadovoljstvu širokoustno dostavil: „Mi ne potrebujemo ne župnika ne papeža, jaz sam sem župnik in papež“. No, tudi Bismark je svoječasno menil, da se Nemci drugega ne boje ko Boga.

Saj se tudi med Slovenci nahajajo ljudje, ki so vzeli na svoje domoljubje patent in imajo vso narodnost v najemu. Dosledno so ti ljudje mnogo mož po rodu in mišljenju pravih Slovencev ožigosali kot brezdomovince. Sedaj so pa namenjeni ti strogi cenzorji sklicati shod zaupnih mož, kjer se bo ukrenilo, kakšen in koliko mora biti vsak, ki hoče biti Slovenec. Tudi na Štajerskem so nekateri ta shod veselo pozdravili. Da pa vas, gospod urednik, ne grabi kak dvom o meni, slovesno izjavljam, da nisem pri tistih „celjskih in sploh slovensko-štajerskih nezavisnih in nekoaliranih rodoljubih“, ki bodo sè svojo prisotnostjo osrečili shod. —h—c.

misije v njih poslovanju, oziroma odmerjevanju davkov in osobito sodnijski uradi morali bodo od vsake razzodbe, v kateri se gre za kak denar, dohodek itd., dajati davčni komisiji obvestila oziroma prepise, da bodo te vedele, da dotični dobi kaj dobička, oziroma kak denar.

Paragraf 304. pa predpisuje, v koliko smejo davčne komisije pregledovati trgovske računne knjige. To se sme le tedaj vršiti, ko dotični davkoplačevalec sam to zahteva. Na prvi hip bi kedo lahko rekel, in tudi meni se je na prvi pogled to dozdevalo, da je tako mila določba gotovo sprejeta v namen, da se velikim trgovcem ne dela sitnosti in nasilja. Temu pa ni tako, ker na računne knjige pogostoma ni dosti dati, kajti prebrisani trgovci vodijo pri dvoje knjig, eno za se, drugo za videz, v tem oziru za davčni urad, kateremu ne dajo vse vedeti in znati o dohodkih in stroških. Ko bi tedaj postava se izrekla, da računna knjiga velja kot dokazilna stvar, bi se morale davčne komisije tudi potem na te ozirati in ravnati se po njenih računskih izkazih in odmerjati davek. Po sedajnih paragrafih pa bodo računne knjige le na zahtevo dotičnega davkoplačevalca služiti imele v dokazovanje, ne da bi davčne komisije bile le na to dokazovanje o dohodkih obvezane ozirati oziroma ravnati se pri odmerjanju davka.

Ako se davčna komisija odloči, da sprejme računne knjige v presojo, odredi predsednik s posebnim primernim pooblastilom davčnega uradnika, da skupno z dotičnim davkoplačevalcem pregleda predložene računne knjige, ali v uradu, kamor je prinesel knjige, ali na domu, n. pr. na sedežu tovarne itd.

Davčni uradnik ima po končanem pregledu knjig sestaviti zapisnik, v katerega zapiše vse svote, kakoršne je našel v računskih knjigah o dohodkih in stroških; tudi mora zapisati vsa pojasnila in izpovedbe davkoplačevalca v ta zapisnik. Davčni uradnik pa ima zopet pravico, v ta zapisnik tudi zapisati, ako mu dotični gospodar ni hotel dati odgovora ali pojasnila na stavljena mu vprašanja, potrebna mu v dosego jasnosti, kako to, da so v dotičnih računih navedene take svote itd.

Davčna komisija določi potem po presojevanju zapisnika, predloženega ji, ali so podatki resnični in uvaževanja vredni. Ako zavrže te napovedbe, dolžna je postavno, da dotičnemu davkoplačevalcu natančno pismeno pove, zakaj je zavrnila, oziroma kot nezadostna spoznala dotična podana pojasnila in izkaze o premoženjskih razmerah. Tudi sme v tem slučaju zaračunati vse s tem pregledovanjem knjig nastale popotne in zamudne troške; dotični pa ima pravico, proti takemu plačilnemu nalogu pritožiti se na višje oblasti.

Daljša razprava vršila se je tudi pri § 312., ki govori, kdaj in v koliki meri sme davčna oblast vstopiti v tovarne, delavnice itd. in se bo še le v naslednji seji sklepalo o tem važnem paragrafu.

—é.

Politični pregled.

V Ljubljani, 29. septembra.

Dr. Pergelt pred svojimi volilci. V Trutnovu je levičar dr. Pergelt poročal svojim volilcem in pri taj priliki dotaknil se tudi vprašanja o osnovi slovenske gimnazije v Celju. Obsojal je napade na vlado in Slovence. Narodna agitacija se Slovincem ne sme očitati, ko so Nemci sami narodno agitacijo zapisali na svojo zastavo. Kar je Nemcem prav, se tudi Slovincem ne sme zabranjevati. Dr. Pergelt je sicer zoper slovensko gimnazijo v Celju in vidi v tem rušenje koalicije, ki zahteva, da se narodna vprašanja odlože. To vprašanje je kočljivo in on se bode še obrnil do volilcev, predno se odloči, kako glasuje. Nevarno bi bilo zaradi tega razruševati koalicijo, kajti ne ve se, kaj še pride. Nemci sami ne morejo sestaviti večine.

Cerkvene predloge. Odsek ogerske gospodske zbornice je rešil vse proticerkvene predloge. Vsprejel je vse, ker imajo v njem liberalci večino. Pač se pa kaže, da v celi zbornici stvar ne pojde povsem gladko. Protestantski skofje imajo nekatere pomisleke proti enakopravnosti židov in pa proti predlogi zastran verske odgoje otrok. Poslednja jim seveda zaradi tega ne ugaja, ker bi v bodoče se otroci iz marsikakega mešanega zakona lahko vsi vzgajili v katoliški veri, dočim se sedaj morajo otroci jednega spola vzgajati v protestantski. Ako bi tudi katoličani napeli vse moči, bi bilo le mogoče, da vlada propade s kako svojo predlogo in s tem b

bil pokopan tudi civilni zakon. Danes ima gospodstva zbornica sejo, da vzame na znanje imenovanje novega predsednika in določi, kdaj bo razprava o proticerkvenih predlogah.

Roparstvo v Makedoniji zlasti okrog Monastira je nenavadno razširjeno. Na povelje valijevo se je osnovala četa krščanskih prostovoljcev, katera bo zasledovala roparje. Krščanski prebivalci so s tem jako zadovoljni, samo to se bojé, da bodo nižja oblastva delala ovire krščanskim stražnikom. V Turčiji navadno odredbe višjih oblastev niso slabe, ali naposled vse spridijo nižje oblasti pri izvajanju. Višje oblasti pa navadno nimajo toliko odločnosti, da bi nižje prisilile, da se drže njih odredb. Posebno če se bo videlo, da so roparji največ mohamedovci, se je bati, da nižje oblasti ne bodo podpirale krščanskih čuvajev reda. V Makedoniji ne bo reda, dokler se ne izvrše reforme, katere je sklenil berlinski kongres.

Protestant ka cerkev v Madridu, prot kateri se je o svojem času toliko upiralo špansko prebivalstvo, se je te dni posvetila. Posvetil jo je anglikanski nadškof dublinski lard Plurhet, ki je tudi posvetil protestantskega škofa za Spanijo. Teh cerkvenih slavnostij se je udeležilo nekaj Angležev in kacic sto Španjcev. Poslednji so pa bili le odposlanci prostoizidarskih lož. Poslednje najbolje kaže, s kakšnim namenom se je osnovala ta cerkev. Prostoizidarjem naj bo pomagala razširjati versko mlačnost. Prave potrebe za to cerkev ni bilo, to kaže že tako majhno število Španjcev pri posvečevanju cerkve.

Židje v Sibiriji. V Rusiji se uprava večkrat koga brez sodniške obravnave prežene v Sibirijo, ker se ji zdi politično sumen. Taki ljudje imajo pravico vzeti svojo rodbino seboj. V Sibiriji živé prosto, samo v Rusijo se povrniti ne smejo. Njih rodbinam, ki so prostovoljno šle za njimi, je pa dovoljeno povrniti se domu. Generalni gubernator v Irkucku je pa sedaj prepovedal, da židovske rodbine, katere so prišle za pregnanci, ne smejo zapustiti novega bivališča. Židovskim listom to ni vsč, ker mnogo židovskih rodbin se sedaj v Rusijo vrniti ne more, v Sibiriji pa zanje ni zaslužka. S kmetijstvom se ne marajo pečati, s trgovino se pa ne da živeti v teh krajih z redkonaseljenim prebivalstvom.

Vojška na Koreji. Kitajci so že večkrat poročali o velicih zmagah, ali vselej se je pokazalo, da je bil le kak neznamen boj, ali so pa Japonci zmagali. Sedaj zopet poročajo o zmagah pri Viču-u in Anču-u. Najbrž sta te dve zmagi tudi izmišljeni. Čudno je že samo na sebi, da bi obojih čete bile na obeh krajih ob isti cesti. Bilo bi le mogoče, ko bi Japonci bili tepeni pri Viču-u in se umaknili na Anču. O takem umikanju se pa ničesa ne poroča. Na cesti proti Mukdenu so Kitajci zgradili mnogo utrdb, a vojaki, ki imajo te utrdbe braniti, so neizvežbani novinci in slabo oboroženi. Japonci se teh vojakov nimajo bati, ali težave bodo imeli s prekrbovanjem vojne z živežem in streljivom v sovražni deželi s slabimi cestami, kar bo jako oviralo vojevanje.

Umetnost.

Znamenite stare slike na presno.

Iz Predvora, 24. septembra.

To pomlad so odkrili v podružniški cerkvi svetega Miklavža nad Mačami v predvorski župniji izpod beleža dve skupini (Gruppen) krasnih slik na presno, slikanih gotovo še pred letom 1467. Dozdaj ni bilo moč še nikjer v cerkvi najti letnice, kdaj je bila cerkev znotraj slikana, pač pa ima cerkev zunaj slikanega sv. Krištofa in pa Jezusa na križu, kjer je brati letnica z gotiškimi številkami zapisana in sicer 1467. Povrh te letnice je pa tudi ves kolorit zunanjih slik zelo isti, kakor onih, ki so v cerkvi naslikane. V obče je pa vendar reči, da so notranje slike še veliko lepše napravljene. Za zdaj, dokler jih veščak ne ogleda in ne presodi, le navedem kratko, kaj ti skupini vprizarjati. Prva skupina kaže gledalcu oni moment, ko je sv. Uršulo z njenimi tovaršicami zanesel vihar iz Anglije doli po reki Reni do mesta Kolina. Iz močnega gotiškega gradu dere na obrežje oborožena hunska druhal; jedni drviyo z meči v rokah, drugi z loki naravnost proti čolnu, v katerem device s sklenjenimi rokami moleč čakajo nesrečnega izida smrti.

Druga skupina je veliko večja; obseza namreč vso evangeljsko ladijino stran. Tu je videti Jezusa v naročju Marijinem, zdej stoji sveti Jožef, rednik Jezusov. Trije kralji so prišli iz Jutrovega molit

novorojenega kralja, prinesli so mu obilo daril. Zlata v lepi skrinjici nudi pred sveto družino klečeči kralj, drugi kralj stoji zraven, držeč v roki v gotiškem slogu izdelano posodo s kadilom in za njim stojé strežaji kraljevi.

Zal, da ta skupina ni več cela. V prejšnjem stoletju so, ne menéč se za slike na steni, prebili zid in napravili okno. Povrh tega pa tudi ni bilo moč, do zdaj še vsega beleža in ometa odstraniti, tako da je za zdaj težko, vso to sliko popisati.

Želeti je, da pride veščak v tej stroki ogledati si slike in da naznani, če bi bilo vredno, kako belež raz slike odpraviti in slike očistiti.

(Dalje sledi.)

Koledar

za 40. teden leta 1894.

Ne delja, 30. septembra: 20. pobink.; ev.: Jezus ozdravi kraljevičevega sina, Jan. 4.; Jeronim spoz. Ponedeljek, 1. oktobra: Remigij škof. Torek, 2. oktobra: Julijan, m. Sreda, 3. okt.: Kandid, m. Četrtek, 4. oktobra: Frančišek Seraf. Petek, 5. oktobra: Placid in tov. mm. Sobota, 6. oktobra: Brunon op. — Lunin spremin: Prvi krajec 6. oktobra ob 7. uri 59 min. Solnce izide 1. oktobra ob 6. uri 5 minut; zaide ob 5. uri 35 min. Dan se skrči v mesecu oktobru za 1 uro 35 minut.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 29. septembra.

(Presvitli cesar) je podelil po 100 gl. podpore gasilnemu društvu na Blokah in v Starem Logu.

(Osebne vesti.) Pomožni učitelj na goriški gimnaziji, Alb. Subic, in telovadni učitelj na koprskem učiteljišču, Karol Cibora, sta imenovana začasnim glavnima učiteljema na učiteljišču v Kopru. Učitelj na c. kr. tržaški ljud. šoli, Martin Sinkovič, ki je izprašan za srednje šole, je za dobo šolskega leta 1894—95 prideljen c. kr. nižjemu gimnaziju v Ljubljani.

(Nemška nagajivost.) S Koroškega: Dne 11. avg. t. l. otvorila se je z mnogim šumom ziljska železnica Podkloster-Smohor, katera vseskozi vozi po slovenski zemlji. Ob tiru napravile so se tudi slovenske tablice „Pozor na vlak“, — jedina sled slovenščine pri oni železnici. Pa že ta neznatna mrvica, zmešala je oholim nasprotnikom popolnoma možgane. Ultra-nemci mislili so, da so jo z novo železnico prav zadeli. Prej spravljali so svojo hvalisano nemško „kulturo“, „špraho“ in nemškutarijo samo po starinarskih poštnih vozovih v slovensko ziljsko dolino, — sedaj vozili jo bodo z železnico. Pa — slovenski napisi ob tiru preglasno opominjajo da so tam še „slovenska“ tla, in zato sedaj strašno javkajo po svojih umazanih listih, še več, v svoji znani orientalski duhovitosti iztaknili so ti časnikarji-kulturonosci, da je oni „novo-slovenski“ (!) napis „Pozor na vlak“ — „eigentlich aus dem Croato-Serbischen geholt“ (!!) Kaj ne, kdor zna, pa zna! Še več! Obečajo celo, da se bodo s temi napisi pečali tudi njih — poslanci! No, morda se nad njimi razbije še cela — koalicija! Mogoče je v naših razburkanih časih še vse!

(Nepošteno orodje „Soča“.) Glede dogodka v Belipeči smo v „Slovenec“ dne 22. t. m. jasno povedali svoje mnenje ter stvarno najkrepkeje mej vsemi listi pojasnili, kako neumesten je bil pozdrav dežel. glavarja ob otvoritvi nove, s pomočjo „schulvereina“, zgrajene šole v Weissenfelsu, ter v ime konservativnih Slovencev odklonili odgovornost za ta korak. — In dne 28. sept. pa piše „Soča“ govoreč v dopisu iz Ljubljane o tem dogodku: Najbolj je pa pomenljivo to za našo konservativno stranko, da molči k proslavljenju liberalnega „Schulvereina“. Mari je zatajila vse, za kar se je poprej borila? — Glede „Schulvereina“ je pisal „Slovenec“ povodom tega dogodka dne 22. t. m. nastopno: Nemški židovsko-liberalni „Schulverein“ je Slovenecem v verskem in narodnem vziru nevaren in škodljiv, zato se v našem listu neprestano borimo zoper nakane tega nam neizmerno sovražnega društva. Kakšno da je to društvo, vedo pošteni Nemci sami, ker so njemu nasproti vstanovili svoj „Katholischer Schulverein“. Ne le nobene zveze, marveč odločen upor proti temu društvu, to je naša dolžnost, katere se bomo zavedali vsikdar ter jo kakor doslej, tako tudi v prihodnje izvrševali. — Tako „Slovenec“. Ali je mogoče bolj odločno obsoditi pogubno delovanje „Schulvereina“? Blogovoljno naj čitatelji sedaj presodijo, ali

je sploh mogoče še z bolj nepoštenim orodjem bojevati se, kakor tukaj „Soča“ z nami? Ako ima urednik „Soče“ le še iskrico poštenja v sebi, mora to popraviti pred svojimi čitatelji.

(Z Dunaja.) Naš rojak gospod Fr. Tomšič, dobil je pri češkem deželnem odboru, in sicer pri oddelku za deželne železnice, službo stavbenega nadzornika. Pred 11 leti se je mož trudil za službo družega inženerja pri magistratu ljubljanskem, katere pa ni dobil. Zdej bo imel vsaj 5krat toliko plačo. Tako se cepijo narodne moči, katere res potrebujemo, kakor slepec pogleda.

(Nemški viteški red.) Z Dunaja se nam poroča: Včeraj, 27. t. m., umrl je na Dunaju komtur nemškega viteškega reda grof Henrik Herberstein. Pokojnik je bil veliko let obersthofmeister Nj. ces. visokosti nadvojvode Friderika, podmaršal, general konjice in tajni svetnik Nj. veličanstva presvitlega cesarja.

(Iz ribniške doline.) Dne 21. t. m. bil je semenj v Ribnici, kateri pa ni bil posebno dobro obiskan. Zivine se ni veliko prigralo, zato pa je imela visoko ceno. — Pretekli teden so se sprli trije zlebiški fantje. V boju je bil jeden nevarno ranjen. Odpejlali so ga v ljubljansko bolnišnico, toda bo težko okreval.

(Ustanavljenje novih šol.) Iz krškega okraja dne 27. sept.: Okrajni šolski svet v Krškem obuja s svojimi naredbami splošno nevoljo mej našim ljudstvom. V zadnjem času ustanovlja vse križem šole in spreminja šolska okolišča zoper voljo občinskih zastopnikov. V velikem leskovškem dekanatu ima vsaka župnija zistemizovano šolo in razun dveh ima vsaka večrazrednico, a vkljub temu so v mnogih krajih projektirane nove šole. Ne rečem, da bi mi bili sploh zoper ustanovitve šol, rečem pa, da pri teh razmerah moramo biti nasprotni snovanju novih šol, kjer niso neobhodno potrebne. Najhuje namreč veliki stroški mučijo naše ljudstvo. Take revščine, kakor je zdaj pri nas, še ni bilo. Vinograde je uničila trtna uš, drugih prihodkov ni in zdaj v tem slabem času ustanovlja naš okrajni šolski svet šole s tako silo zoper voljo občinskih zastopnikov, kakor bi mislil, da zdaj je najprimernejši čas, da stiskamo kmeta. Ne rečem, da je večina našega okr. šol. sveta kmetu nasprotna, a trditi smem, da razmer našega političnega okraja ne pozna, zato je pa treba poprašati občine in krajne šolske svete, to se pa ne zgodi ali pa, če se to stori, se pa taki nasveti prezirajo. Tudi posluje naš okr. šol. svet naravnost zoper šolski zakon, da sili čez štiri km. od šole oddaljene otroke k pouku. In če je otrok čez 4 km. od šole in naj bo 6 km. in še dalje, vendar, če tudi je še le 6 let star, ga treba pogledati in konstatirati, je li sposoben za obiskovanje šole ali ne, dasi vsak človek ve, da 6letni otrok ne more čez uro daleč pohajati v šolo brez hudih nasledkov na zdravju. Veliko bi imel povedati o delovanju našega okr. šol. svet, a za zdaj odložim, le rečem, da težko je še kje na Kranjskem toliko nezadovoljnosti s šolstvom, kakor je pri nas. Sapienti pauca!

(Iz Celovca) dne 28. sept. Č. g. o. Jos. Franz S. J., minister v duh. semenišču, ima ta teden v rokodelskem domu vsaki večer predavanje o verskih rečeh za gospode. Predavanja so prav dobro obiskana! — Pri Vas imeli ste duhovne vaje za učitelje in obnesle so se dobro! Pri tem poročilu mislil sem si: Kaj bi neki bilo, ko bi koroške učitelje kdo vabil k duhovnim vajam, kak krik bi neki nastal v liberalnem taboru in kaj bi k temu rekla zlahtna dvojčka dr. Gobane pa Schmidt-Zabiérow.

(V Loki pri Zid. mostu) bo de prihodnji ponedeljek blagoslovljenje novega velikega križa na pokopališču. Blagoslovil ga bo de preč. dekan Laški dr. Žuža.

(V Radečah) nameravajo napraviti blizu novega mosta veliko javno tehtnico. Ni slaba ta misel.

(Trgatev po vipavski dolini.) Z dnem 24. t. m. se je začela splošna trgatev po vsej vipavski dolini in do Gorice; kajti letos je zaradi posebno vročega solnca grozdje bolj zgodaj dozorelo; ker pa je navada šele po kvaterni nedelji trgati, se je tudi zato trgatev odložila, vsled česar bo de letos izborna kapljica in to tem bolj, ker je letina bolj srednja od lanske in je grozdje od zrelosti rumeno kot solnce. Noben pridelek ni s tolikimi stroški sklenjen, kakor vinarški pridelek, zlasti pa, ker trtna uš čedalje bolj prodira po vinogradih, če tudi nekoliko počasneje od drugod. Če Bog te šibe od nas ne odvzame, sta oba, Vipavec in Krašovec, zgubljeni. Poslednji, ki prideluje skoraj samo črno vino „teran“, občuti še bolj kot Vipavec ono zloglasno vinsko klavzulo, kajti izborni „teran“, katerega so prodajali prejšnje leto od 30

do 40 gld. hektoliter, je letos padel na 15—18 gl., to je skoraj enako našemu belemu vipavcu, med tem, ko je imelo dosedaj dvakrat tolikšno ceno, kakor belo vino! — Letošnje belo vino obeta biti po 15 do 16 gld. ob trgatvi. Torej vinski trgovci in vino-toči, pridite le sami ponj, da se prepričate, kako izvrstno bo letošnje vino! Ne boste se kesali!

(Pouk v pletenju košaric) na tukajšni c. kr. obrtni strokovni šoli se ne prične že z dnem 1. oktobra, kakor je bilo prvotno namenjeno. Došel namreč še ni dotični učitelj in prostori še niso v redu. Upati pa je, da se otvori najpopreje sredi meseca oktobra, kedaj, to bode ravnateljstvo svoječasno naznanilo po listih.

(Umrli) je gasilec Indof, ki se je nedavno poškodoval pri požaru na Ilovici. Nesrečni pokojnik, zapustil je vdovo in troje otročičev. To je prvi žalostni slučaj smrti pri ljubljanskem gas. društvu v dobi 25 let. Družina pokojnega, ki je umrl vršeč delo ljubezni do bližnjega, zasluži, da najde mnogo usmiljenih src in odprtih rok za podporo, katere zelo potrebuje.

(Zidanje novega zvonika v Gorenji Branici.) Poroča se nam od primorsko-kranjske meje: Dne 18. t. m. je bila v Gorenji Branici izredna cerkvena slavnost. Blagoslovil je od prevz. knezoškofa goriškega v to pooblaščen domači vikarij gosp. Vales vkladni kamen k novemu zvoniku tukajšnje cerkve sv. Katarine, z asistenco dveh sosednih tovarišev — duhovnikov — dva iz vipavske doline sta bila pa radi burje zadržana. Pred blagoslovom vkladnega kamna, v kateri se je dalo spominsko listino, z nekaterimi malimi sedanji novici in časniki: „Slovenec“, „Zgodnja Danica“, „Soča“, „Primorec“, mesingasto podobo sv. Očeta Leona XIII. idr., in v spomin, da žive v našem Primorju tudi Hrvaštje, je bil k omenjenim časnikom pridejan tudi en hrvaški časnik, ki je začel izhajati na veliki poli s peterimi predali, kot tednik v New-Yorku, kot „New-Yorške novine“ (v severni Ameriki), z dne 7. avgusta t. l., ki obeta kot na dobri verski podlagi zanimiv postati za ameriške Hrvate, katerih pravi, da šteje blizu 100.000! — Po blagoslovu temeljnega kamna, kakor predpisuje rimski obrednik, je bila slovesna sv. maša z asistenco. Obilno pričujoče ljudstvo, tudi iz sosednih duhovnij, je bilo ginjeno po lepem cerkvenem govoru, čegar predmet je bil: 1. Zakaj naj bodo braniški duhovnjani danes veseli v Bogu; 2. o potrebi in zaslužju tega pričetega dela in slednjič o pomenu zvonika pri naših katoliških cerkvah. Najprej je govornik omenjal pokojnega knezoškofa Andreja Golmajerja, ki je sploh na Goriškem v blagem spominu, posebno pa še za braniško duhovnijo, ker je On to novo duhovnijo kot samostojno ustanovil l. 1870, kar ni le ljudi stalo mnogo prošelj in stroškov, ampak tudi pokojnega nadvladiko stalo je to mnogo dela in dopisovanja z dvema namestništvoma, v Trstu in v Ljubljani, pa tudi z ljubljanskim škofijstvom; kajti tla, kjer stoji vikarijska cerkev, spadajo pod politično oblast v Postojni, sodišče v Vipavi, in okoli omenjene cerkve 14 hiš. štev. „Kodreti-Kovači“, je bilo tudi za ekseindirati ali izločiti iz ljubljanske škofije. — Da predaleč od spredaj omenjenega predmeta ne zaidem, hočem povedati še, da se je pred omenjena slavnost vršila v splošno zadovoljnost obilno pričujočega ljudstva, ki je imelo ta dan izvoljeni praznik. Pri kosilu, h kateremu je bilo povabljenih 18 oseb v župni dvorec; med temi skladovni cerkveni odbor, z vrlim neustrašenim predsednikom na čelu, Franc Stembergerjem, so se vršile navadne napitnice na sv. Očeta papeža, čegar čudovita moralna veljava še nekako krščanski svet skupaj drži, potem na presv. cesarja, ki je že pred leti daroval v namen zidanja novega zvonika 200 gld.; na knezoškofa, pri kateri napitnici je dotični gospod navedel, kako hudobno je bil nadškof minole dni o priliki birmovanja doli v Furlaniji napaden, in smo z napitnico ob enem svoj gnus izrazili onim zlikovcem, kakoršnih vendar ni najti nikjer med slovenskim narodom! Laški listi — tudi „Eco“ — pa lepo molčijo ob vsem tem, akoravno je to factum, kakor ga je tudi „Soča“ prinesla. — Poleg omenjenih napitnic so se še druge glasile na gospoda vikarja, ki je od svojega šestnega bivanja tukaj vedno k temu potrebnemu delu ljudstvo spodbujal in se mnogo žrtvoval za lepoto te siromašne cerkve, potem na zaslužnega in neustrašenega predsednika skladovnega cerkvenega odbora, Fr. Stembergerja in na slogo vse cerkvene občine itd.; tudi slavnega škofa Strossmayerja se ni pozabilo. Tako se je vse srečno izvršilo v božje čast in veselje ljudstva, akoravno bodo stroški za večino manj

premožnega ljudstva zdatni. Ta dan bode ostal Braničarjem v trajnem spominu. — Vse k večji slavi božji!

(Pomanjkanje duhovnov.) Z Goriškega: Ker duhovnikov čedalje več umre, kakor jih vsako leto izide iz semenišča, se njih število od leta do leta bolj krči. Iz goriškega semenišča izišlo jih je le osem, drugo leto pa komaj štiri! Ali se jih je letos kaj več v bogoslovje goriško oglasilo, mi ni še znano; brž ko ne bode bolje od prejšnjih let. Pa saj vse okoliščine abiturijentov so takšne, da morajo zgubiti nagnjenje v bogoslovnico. Oj dajte nam vsaj eno katoliško gimnazijo, kako veliko hvale bodo vedeli mladeniči in stariši za to! Zatorej le srčno naprej z nabiro v katoliški sklad, ker le požrtvovalnost velja!

(Kedaj bo dovršena cesta od Rihemberga do Branice?) Piše se nam: Že štiri leta so minula, odkar se je začela graditi nova cesta od Rihemberga do Branice, cziroma kranjske meje; ali zaradi pomanjkanja denarne podpore kaj slabo napreduje, ali prav za prav niso letos razven enega mostu, ki so ga napeljali s hruščem blizu Dolenje Branice, se nobenega drugega dela lotili. Zatorej poslanci, deželni in državni, drezajte vlado in po vseh kotih, da se prej ko prej ta toliko potrebna cesta nadaljuje in dovrši. Drugod imajo brze železnice, mi pa nimamo niti poštene krajše ceste do Gorice, h kateri smo navezani po naravi in po raznih oblastih. Drugi govoré, da se utagne prej začetni graditi vipavska železnica iz Gorice do pod Nanosa, nego se že naša pričeta cesta dovrši. Bomo tudi zadovoljni. Samo mož beseda! M-en.

(Pokojninskemu zakladu ljudskih učiteljev) za Kranjsko pripade letos iz upravnih prebitkov c. kr. zaloga šolskih knjig na Dunaju za leto 1893. svota 885 gld.

(Iz Peč.) 24. septembra t. l. poslovil se je od naš občasnoštovani učitelj g. Matija Janežič. Deloval je pri nas štiri leta z najboljšim uspehom. Posebnih zaslug si je stekel gosp. nadučitelj tudi kot orgljavaec, ki je s svojo požrtvovalnostjo sestavil pevski zbor, s katerim bi častno nastopil v vsaki večji cerkvi. Tako petje je za cerkev, ne pa ono brezdušno, divje vpitje, ki se mnogokrat čuje po deželi. Zatorej moramo častitati župniji dobski, da je dobila v g. nadučitelju tako spretno moč v šoli in cerkvi. Mi Pečani pa želimo, da dobimo skoraj mu vrednega naslednika, ki bode v takem miru in ljubezni živeli med nami, kakor gosp. M. Janežič. Na mnoga leta!

(Blagoslovljenje nove šole.) Iz Kočevja: Ponedeljek so otvorili v Kočevju novo ljudsko šolo, zgradbo, ki ima komaj vrstnico na Kranjskem. Ob desetih je bila slovesna maša, pred katero je bila blagoslovljena nova šolska zastava, lično delo gospe Ane Hofbauerjeve v Ljubljani. Po sveti maši so blagoslovili novo šolo. Župan je v lepem nagovoru zahvalil g. vladnega svetnika Merka, kot zastopnika vlade in deželnega šolskega sveta, in vse pričujoče za mnogobrojno udeležitev pri slavnosti, vso občino za požrtvovalnost, da je sklenila zidati novo krasno šolsko poslopje. Navduševal je tudi šolsko osobje, da bi vedno vestno izpolnjevalo svoje dolžnosti. Vladni svetnik g. Merk mu je na kratko odgovoril. Gostje in vsi udeleženci so šli v prostorno telovadnico, kjer so se zbrali tudi šolski otroci. Pričel se je petje z deklamacijami. Peli so Petz-ove „Letne čase“. Vse točke so izvrševali z veliko točnostjo. Poznalo se je, da so se otroci dolgo in natančno vežbali pod spretnim vodstvom. Ob dveh je bil banket, katerega se je udeležilo krog 50 oseb. Ljubljanska vojaška godba je skrbela za večjo živahnost. Kočevska ljudska šola šteje sedaj osem razredov namreč štiri deške in štiri dekliške.

(Slovesnost v Krškem.) Vabilo k slovesnemu odkritju M. Hočvarjevega spomenika in Iv. B. Valvazorjeve spominske plošče v Krškem dne 6. in 7. okt. 1894. Praznovala se boče ob enem ustanovitev fare v Krškem. Vstop k slavnosti je vsakemu prost. Slavnost se bo vršila na nastopnem vsporedu: V soboto, dne 6. oktobra: Mesto se bode z zastavami okrasilo in zvečer razsvetlilo; bakljada in godba po mostu; umetalni ogenj. V nedeljo, dne 7. oktobra: I. Zjutraj budnica po mestu. II. Ob 10. uri slovesna sv. maša s pridigo v farni cerkvi. (Pri maši bodo peli meščanski učenci.) III. Po maši slovesno odkritje spomenikov na šolskem trgu po sledečem redu: 1. Slavnostni govor. 2. Petje. IV. Ob 1. uri popoldne slovesni obed v gostilni g. Fr. Gregoriča. V. Ob 3. uri popoldne tombola pred cerkvijo (Pri neugodnem

vremenu v gostilni gosp. Gregoriča.) Za obed (brez pijače) plača oseba 1 gld. 50 kr. Kdor se želi obeda udeležiti, naj se oglasi pri odboru do 1. okt. VI. Po tomboli koncert pri g. Gregoriču. V povečšanje slavnosti in spomin na njo izdali ste se knjižici „Krško in Krčani“ in „Gurkfelder Gedenblätter“. — Cena vsaki knjigi 1 gld. Izvirne slike iste knjige so se še posebej izdale pod naslovom: „Spomin na Krško“, cena 30 kr.

(Sleparske firme v Galiciji.) Strokovni gospodarski listi inozemski svari pred nakupovanjem gališkega masla, medu, kuretine, jaje, mesa, rakov itd., katero robo gališki trgovci ponujajo kupcem in občinstvu po raznih časopisih inseratnim potom. Vse to ceneno blago gališko je ničevno, zlasti jajca, sir in perutnina. Pripetilo se je dalje, da je tak inserent prejel denar naprej, a poslal ni nič. Pred takimi gališkimi firmami se torej svari, ker se dogaja zistematična sleparija.

(Najdeno okostje.) Na stavbinem prostoru nove deželne bolnišnice dobili prav blizu mitnice so v globčini 50 cm. človeško okostje.

(Tatvina.) V noči od 24. do 25. septembra ste bili ukradeni Antonu Petkovšek-u z Zaplane št. 10 dve rujavkasti kobili, vredni 170 gld. Na sumu sta dva cigana, jeden star 65—70, drugi 24—28 let, katera sta v nedeljo 23. sept. na Jeričevem griču jedno sekuro prodali hotla. Ukradeni kobili sta neki proti Rovtam peljala.

(Lepa hvaležnost!) V četrtek se je peljal Ant. Peršan iz Ljubljane domov v Polhogradec. Ko se pripelje izven Ljubljane, doide svojega znanca I. in ga na njegovo prošnjo vzame na svoj voz. Med potom sta pa se zaradi neke malenkostne stvari do hudega sprla in I. je tako nesrečno udaril z dežnikom po Peršanovih očeh, da mu je desno oko popolnoma vničil in iz levega zbil mu je lečo. Levo oko se mu bo še ohranilo. — Bolnika so spravili na oddelek za oči bolne.

(Poskušani samomor.) V četrtek se je vstrelil v Ljubljani v desno sence I. Dunka, nadzornik finančne straže, pa kroglja ga ni usmrtila. Teško ranjenega so pripeljali na kirurški oddelek deželne bolnice. Dunka je bil zaradi melanholije že v bolnici v Trstu, in je brž ko ne pod uplivom te bolezni poprijel za nesrečno orožje.

(Obesil se je) včeraj zjutraj v Trbovljah neki oženjen, precej trden posestnik. Vzrok temu žalostnemu dogodku je baje nenravno življenje.

(Semnji po Slovenskem od 1 do 6. oktobra.) Na Kranjskem: 1. oktobra v Starem trgu, Kostanjevici, Litiji, pri Fari, na Jesenicah; 2. v Metliki. Na Stajerskem: 1. oktobra v Arnžu, Kojncih, v Dolu pri Hrastniku; 4. v Artičah, Zavču; 6. pri Sv. Lovrencu, v Kostivnici. Na Koroškem: 4. v Trbižu.

Društva.

(Vzajemno podporno društvo v Ljubljani) naznauja, da prične s 1. oktobrom vsprejemati člane za tretji odsek. Uradne ure za stranke so razen nedelj in praznikov vsaki dan od 9—12 ure dopoldne.

(Slov. kat. delavsko društvo v Ljubljani) bo imelo v nedeljo zvečer ob 6. uri društveni shod. Kot podporni udje pristopili so nadalje društvu naslednji p. n. čč. gospodje: Anton Perne, tesarski mojster; Anton Aleš, dekan v Semiču; Fran Schweiger, župnik v Radovici in proš. dr. Anton Jarc. Gospod Matej Močnik podaril je društvu precej knjig, za kar se mu odbor najtopleje zahvaljuje. Bog plačaj!

Narodno gospodarstvo.

Dobava kruha in ovska za vojsko.

Zaradi zagotovitve predmetov kruha in ovska za l. 1895 vrše se zakupne obravnave v preskrbovalnih magacinih v Gradcu 15. oktobra, v Mariboru 9. okt., v Ljubljani 11. oktobra, v Celoveu 22. oktobra, v Trstu 18. oktobra in v Gorici dne 17. oktobra. Pisane ponudbe doiti imajo zgoraj omenjene obravnave do vsaj do 10. ure dopoldne pri dotičnih c. in kr. vojaških preskrbovalnih magacinih. — Podrobnosti je zvedeti pri posameznih vojaških preskrbovalnih magacinih. Zakupni razglas, obsegajoč seznam potrebščine dobavljajočih predmetov, splošne pogoje in ponudbeni formular se lahko pogleda tudi v p. sarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

Zavarovalne stvari. (518 1)

Životna zavarovalnica „The Gresham“ v Londonu. Došlo je 45. poročilo o poslovnem letu, ki je preteklo dne 31. decembra 1893, ki se je na znanje dalo pri glavni skupščini delničarjev dne 7. junija 1894. Temu poročilu posnamemo sledeče glavne momente. Mej letom 1893 se je 10.922 predlog na zavarovanje za celo življenje in mešovita zavarovanja vložilo in 9633 polic z glavnicoo kron 73.023.675— od strani društva izpostavilo. Premijski donodek preteklega poslovnega leta odbivši znesek, ki se je izdal na vzvratna zavarovanja, znašal je kron 18.725.477-60, mej katero svoto se nahaja kron 2.709.990-21 premij prvega zavarovalnega leta. Bilanca konta o obrestih preteklega poslovnega leta znašala je kron 5.216.671-15 in je zvišala, po nje prištetu k premijskemu dohodku, dohodek društva na kron 23.943.148-75. Terjatve, ki so se društvu mej preteklim poslovnim letom nakazale v izplačilo iz polic o zavarovanju na življenje, znašale so kron 8.952.871-04. Terjatve iz opremljenih in mešovitih zavarovalnih pogodb itd., katerih dospelni rok je bil pretekli, znašale so kron 1.881.966-46. Za povratni kup polic izdal se je znesek kron 1.300.593-85 mej preteklim poslovnim letom. Zavarovalni in rentni fondi zvišali so se mej poslovnim letom za kron 6.251.534-79. Vsa aktiva znašala so koncem poslovnega leta 31. decembra 1893 kron 133.435.657-19. Nalaganja glavnic: kron 49.425-52 pri britanski vladi, kron 401.616-77 pri indijskih in kolonijalnih vladah, kron 25.428.802-40 pri tujih državah, kron 1.211.343-33 v železnih delnicah, prioritetah in garantovane, kron 60.429.471-14 v železničnih in drugih zadolžnicah, kron 17.642.371-15 v hišnem lastništvu, mej drugim hiši društva na Dunaju in v Budimpešti, kron 5.141.681-04 v hipotekah in v raznih drugih zalozih kron 21.130.945-84.

Telegrami.

Dunaj, 29. septembra. Shod prirodnoznanecv se je včeraj zaključil.

Dunaj, 29. septembra. Včeraj se je otvoril shod društva socijalnih politikov. Pri otvorjenju so bili ministri Plener, Bacquechem in Madejski. Predsednikom so izvolili prof. Schmollerja. V govorih se je posebno naglašalo prijateljstvo z Nemčijo, skupnost idejalov in soglasje mej avstrijskimi in nemškimi učenjaki in pa odvrčalo sumnjo, da bi bilo društvo socijalnodemokratično.

Dunaj, 29. septembra. „Armee-Verordnungsblatt“ objavlja naredbo, po kateri se v miru jezdnim konjem na maršu ne bode več nalagalo seno.

Dunaj, 28. septembra. Poslednjih 24 ur so v 3 političnih okrajih v Bukovini 3 zboleli za kolerio in 1 umrl, v 28 galiških političnih okrajih jih je pa 77 zbolelo in 61 umrlo.

Kotor, 29. septembra. Včeraj je umrl škof Radoničič.

Budimpešta, 29. septembra. Prva meritorna seja gospodske zbornice bode v sredo.

Budimpešta, 29. septembra. V ogerske delegacije vojnem odseku prečital je danes poročevalec Münnich načrt poročila, ki se je vsprejel. Odgovarjajoč na Abranyijevo interpelacijo zastran vojaških šol je odgovoril vojni minister, da razprava državnopravnih vprašanj, kakoršno je Abranyi sprožil, ne

spada v tako predlogo. Nujnega značaja on temu vprašanju priznati ne more. On se more z vojaškimi učilnicami le toliko baviti tukaj, v kolikor spadajo v njegovo področje. Hegedüs priporoča, da se zboljša stanje protestantskih vojaških duhovnikov. Vojni minister se zahvali, da je to stvar sprožil. Predsednik se zahvali članom odseka in poročevalcem ter zaključi sejo.

Sredec, 29. septembra. Ministerstvo se je tako preustrojilo. Načevič je odstopil portfelj za javno delo Velitkovu, Radoslavov pa pravosodno ministerstvo Gešovu. — Javno mnenje je ugodno tej sestavi.

Peterburg, 29. septembra. Berolinskega profesorja Leydena, ki je bil poklican k generalu Gurku v Varšavo, je car povabil v Spalo, da se izreče o carjevi bolezni. Leyden misli, da carjeva bolezen ne daje povoda kakim skrben.

Darmstadt, 29. septembra. Napovedan prihod ruskega carjeviča semkaj se je zopet odložil. Carjevič spremlja carja na Krim.

Malaga, 29. septembra. Štrajk tovarniških delavcev, ki se je začel, se je tako razširil, da že napravlja resne skrbi. Tovarne in delarne stražijo vojaki.

Popolnoma svilene tiskane foularde

od 75 kr. do glđ. 3-65 meter — (kacih 400 različnih baž) — potem **črno, belo in barvasto** svileno blago od 45 kr. do glđ. 11-65, gladko, progasto, prižasto, vzorčasto, damasti itd. (kacih 240 različnih baž in 2000 različnih barv, narčtov itd.) poštnine in carine prosto. Vzorci pošljejo se z obratno pošto. Pisma veljajo 10 kr., dopisnice 5 kr. v Švicoo.

Tovarna za svileno blago G. Henneberg 10 2) (e. in kr. dvorni založnik v Curihu (Zürich). (16-12)

Umrli so:

28. septembra. Angela Koter, nadsprevodnikova hči, 5 let, Resljeva cesta 24, pljučnica. — Friderik plem. Rus, črkostavec, 23 let, Emonska cesta 10, pljučna tuberkuloza.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Vetar	Vreme	Mokričina na 24 ur
		srakomera v mm	toplomera po Celsiusu			
7. u. jut		736.5	10.0	brezv.	oblačno	
28. 8. u. pop		735.7	13.0	sl. svzh.	dež	18.20
9. u. zveč		738.0	8.8	sl. vzh.	"	

Srednja temperatura 10.6 za 3.3° nad normalom.

Vzajemno podporno društvo v Ljubljani 514 3-1

naznanja, da se s 1. oktobrom prične sprejemanje udov za tretji odsek. Uradne ure za stranke so vsaki dan razven nedelj in praznikov od 9—12 ure dopoldne.

Na prodaj je za vsako obrt prav pripravna **hiša šte. 13 v Ajdovščini** z dvoriščem, vrtom in hlevom

pod prav ugodnimi pogoji. — Natančneje pove lastnik Anton Mozetič. 478 (2-1)

Post Tranco **J. SOKLIČ** Gledal. ulice šte. 1 v Ljubljani

prilporoča osobito prečast. duhovščini in sl. občinstvu v mestih in na deželi izborao svojo zalogo

Tovarniška zaloga
Izdanih klobukov c. kr. dvornih založnikov A. J. Pichler v Gradcu.

cilindrov, mekih in trdih klobukov 126 63-32
turistiskih klobukov, čepic

po raznovrstnih kakovosti blaga primerno nizkih cenah

Sarsaparilla Decoct.
Parai-jeva samostanska pijača

proti shujševanju, uduhu, bledeli, pomankanju krvi, krvnim izmečkom, kašlju, pljučnici itd. — Steklenica četrt litra glđ. 1.20, pol litra glđ. 2.20, 1 liter glđ. 4.— a. v.

Parai-jeva samostanska pijača je křičistilni, sokove zboljšajoči sarsaparill-likier

Glavna zaloga za Avstro-Ogersko: **Salvator-lekarna v Požunu.** 512 5—1 I.

Prijateljem lova, lovcem, voznikom in imeteljem konj priporočati je, da ohranijo obuvalo suho, konjsko opravo in usnje pri vozovih lično in čedno, uporaba

J. Bendika v Št. Valentinu
patentovane nepremočne masti za usnje in likalne tinkture za usnje, maže za konje in kopita.

Vporabljajo vse te predmete pri 485 2—2 181 51 najrjšjem dvoru, pri c. in kr. vojaščini in največjih obratnih prometih. Dobiva se po vseh avstr. deželah. V Ljubljani pri Karolu Weberu, v Celju pri Tammu in Stiegerju, v Mariboru pri Holazeaku in Martincu.

Najboljšo pitno vodo

pri epidemijski nevarnosti, v podobnih slučajih že večkrat preskušeno, od zdravniških (X) avtoritet priznana, ima 51 34

GLAVNO SKLADIŠTE **MATTONIJEVE GIESSHÜBLER** najčistije lužne KISELINE

Ta voda je popolnoma prosta organskih snovij in daje posebno v krajih s sumljivo vodo iz vodnjakov in vodovodov najugodnejšo pijačo.

Henrik Mattoni, Karlove vari in na Dunaju.

izvirek: Giesshübl-Puchstein, zdravlilno kopalnišče pri Karlovih varih. Prospekti zastoj in franko.

Le še malo predstav.

Cirkus Henry
sloveča umetno jahalna družba
v Ljubljani, poleg Lattermannovega drevoreda.

Danes v soboto dne 29. septembra 1894
gala in benefična predstava
v korist Palo Trio.
Velikanski program.
20 kron tistemu, ki trikrat stojé jezdi okrog jahališča, ne da bi se držal ali doli padel.

Slovanska kmetska svatba.
Velik skupni komad po življenju posnet, v cirkusno pantomimo aranževal ravnatelj Henry, v štirih podobah izvaja ga vse oboje in 20 konj.

Danes popoldne ob 4. uri posebna predstava za dijake in otroke pri znižanih cenah.
V ciganskem taborišču, velika pantomima.
Pol ure pred predstavo koncert, katerega izvaja domač orkester

Jutri v nedeljo dne 30. septembra **dve veliki predstavi**
ob 4. uri popoldne in ob 8. uri zvečer. 515 1

Domača zanesljiva tvrdka!
Tovarniška zaloga pristnih švicarskih izdelkov!

Najboljše in najcenejše
žepne in stenske ure ure budilnice

zlate, srebrne in nikelnate verzice, medaljone, prstane, zapestnice, napsrne igle prodaja in ima v zalogi

Fr. Čuden
v Ljubljani Mestni trg, nasproti rotovžu.

Popravila tudi najtežavnejša izvršuje tekom 14 dnij — Za blago pri jem kupljeno istotako za ust.čno popravilo jamči. 158 29

Ceniki s podobami so franko na razpolago.

**Vsi stroji za kmetijstvo
vinarstvo in moštarstvo!**

Mlatilnice, vitke, trice, čistilne mlne za žito, rezalnice za hrano, avtomatični aparati proti parosopori, tlačilnice za vino, mlince za sadje, predmete za klet, sesalnice za vse namena, kakor v obliki: vse stroje za kmetijstvo, vinarstvo in moštarstvo razpoložljive v največjih, najboljših konstrukcijah.

IG. HELLER, DUNAJ
2/2 Praterstrasse Nr. 49.

Imate zastavni katalog v vsaki in vsaki trgovini in gostilni. Najkvalitetnejši pogoji. — Jamstva. — Stroji se daje na poskušanje. Cene se ne zveza znižati! Predgovoralec zastonj popusti!

272 15-10

France Pavšner
krojač v Ljubljani

naznanja preč. duhovščini in sl. občinstvu, da se je preselil v **Dijaške ulice št. 9.**

Ob enem se prav toplo priporoča v izdelovanje **talarjev, sukenj, havelok in razne obleke** 182 26-26

ter zagotavlja trajno delo in uljuno postrežbo.

Tovarna cerkvene oprave.

Premovana 1873, 1881.

Jožef Deiller,
tovarna cerkvene oprave in izdelovalnica paramentov,
Dunaj, VII., Zieglergasse 27.
Zastopnik: Franc Brlekner.

Na dogovorjena naročila se izdelujejo vsi cerkveni paramenti, kakor:

pluviali, dalmatike, velumi, štole, baldahini, bandera itd. itd. pa tudi **cela mašna obleka** v najpriljubljenejši obliki. 54 26-18

Cerkveni paramenti.

Cerkvena oprava. Umestljeno vezanje.

Prve in najstarejše stearinske sveče v Avstro-ogerski. — Pristne le v rožnem zavitku.

Pristne MILLY sveče.

F. A. Sargov sin & Cie. 2886-2

Pisarna: **Dunaj, IV. Schwindgasse 7.** Zavitek od 15. sept. (za 560 gramov 10 vin.) ceneje. (za 500 " 8 ") c. k. dvorni zalagatelj.

Obrtniki in trgovci, 375 26-13

člani konservativnega obrtnega društva v Ljubljani,*

priporočeni osobito cenj. naročnikom z dežele:

*) Oni obrtniki, člani konserv. obrtnega društva, kateri želijo naj to naznanilo uvrščeni biti, zglasijo naj se pri upravitelstvu „Slovenca“.

Belec Anton klepar v Šent-Vidu pri Ljubljani.	Hinterlechner Karol čevljar v Ljubljani, Francovo nabrežje 23.	Sever Primož mizar za hišno opravo v Ljubljani, Gradaške ulice št. 22.
Blaznik L. v Ljubljani, Stari Trg št. 12. Zaloga najraznovrstnejšega galanterijskega blaga.	Jager Janez mesar v Ljubljani, v mestni kolibi p. mes. mostu.	Schmelzer Bertr. stolar v Ljubljani, ob St. Jakobskem mestu.
Bončar France pleskar v Ljubljani, Rimska cesta.	Kovač France čevljar v Ljubljani, Sv. Petra cesta.	Šega Jakob jermenar v Ljubljani, Poljanska cesta.
Boucon Andrej stolar v Ljubljani, Dunajska cesta št. 7. priporoča največje svoje zalogo najraznovrstnejših stolov natančno in trajno iz najboljših tvarin izdelanih.	Kozak Josip mesar v Ljubljani, Semeniško poslopje.	Šerik Ivan krojač v Ljubljani, Sv. Petra cesta.
Breskvar France preje L. Šverljuga knjigovez, v Ljubljani, Stolno župnišče.	Kregar Ivan pasár in srebrar v Ljubljani, Poljanska cesta št. 8. opozarja preč. duhovščino in cerkv. predstojništva na izvršno urejeno delavnico, v kateri izdeljuje vsakovrstno cerkveno posodo in orodje iz najzanesljivejših kovin, zlata in srebra po najnižji ceni.	Škrabec M. klepar v Ljubljani, Kongresni trg
Čamernik Ignacij kamušek v Ljubljani, Poljske ulice št. 49.	Matkovič Dragotin brivec v Ljubljani, Pred škofoj.	Šturm Franc krojač v Ljubljani, na Bregu št. 14.
Černe Jožef urár v Ljubljani, Sv. Petra cesta 2.	Maté Avgust čevljarski mojster v Ljubljani, Sv. Petra cesta 2.	Tome France poznatar v Ljubljani, Streliške ulice
Čermelj Jernej trgovina z južnim sadjem i zelenjadjo v Ljubljani, Semeniško poslopje.	Mihelič M. ščetar in zaloga krtač v Ljubljani Florjanske ulice št. 40. Šelenburgove ulice.	Tomšič Luka vrtinar v Ljubljani, Poljanske ulice
Dolenc Oroslav srečar v Ljubljani, Gledališke ulice priporoča pristne čebelno-voščene sveče voščene svitke in mēd. Zaloga pristnega brinja in brinjevca. Vse po najnižji ceni.	Ozelj Gabrijel tapetnik v Ljubljani, Tržaška cesta.	Uran & Večaj pečarja v Ljubljani, Igriške ulice.
Dostal Karol tapetnik v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 31.	Paušner Franc krojač v Ljubljani, Dijaške ulice.	Velkavrh Fr. jermenar v Ljubljani, Sv. Petra cesta.
Brata Eberl slikarja napisov, stavbinska in pohištvena pleskarja, tovarna za oljnate barve, lak in pókost, Ljubljana, Franciščanske nlice št. 4. <small>P. n. občinstvo opozarjajo posebno na izdelke, katere sva razstavila na obrtniški razstavi v deželnem muzeji „Rudolfinum“.</small>	Pauer Friderik pekár v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 50.	Vilhar L. urár, v Ljubljani, Vodnikove ulice (poleg Katol. Tiskarne).
Fajdiga Filip mizar v Ljubljani, Slonove ulice.	Perko Franc sobni slikar v Ljubljani, Florjanske ulice.	Virk Sebastijan čevljar v Ljubljani, Sv. Petra cesta.
Fajdiga Ivan mokar v Ljubljani, Križevniški trg, blizala na Vrhniki priporoča in ima vedno v zalogi vsakovrstno moko in otrobe po prav nizki ceni.	Petrič Fr. trgovina z manufakturnim blagom v Ljubljani, Špitalske ulice.	Zorman Alojzij mokar v Ljubljani, Florjanske ulice.
Ignacij Žargi Trgovina z manufakturnim in drobnim blagom. Zaloga najnovjših kravati, različnega perila, zimskega blaga itd. Velika zaloga nagrobnih vencev in šopkov. Zaloga vseh potrebnih za krojače in šivilje.	Plehan Valentin izdelovatelj voščeni svē in lectar v Ljubljani, sv. Petra cesta.	Zalaznik Jakob slaščičarski in pekovski mojster v Ljubljani, Stari Trg št. 21, priporoča štirikrat na dan sveže, ukusno, zdravo in slastno slaščičarsko in pekarsko pečivo.
	Rebek Josip ključar v Ljubljani, Francovo nabrežje, zaloga ključev iz aluminija vseh elektrotehničnih priprav hišnih telegrafov itd.	Zadnikar Henrik pasár in srebrar v Ljubljani, Sv. Petra cesta 17. izdeluje iz najboljših tvarin najraznovrstnejšo cerkveno posodo in orodje po najnižji ceni. Popravi in prenovi stare predmete.

Ignacij Žargi Trgovina z manufakturnim in drobnim blagom. Zaloga najnovjših kravati, različnega perila, zimskega blaga itd. Velika zaloga nagrobnih vencev in šopkov. Zaloga vseh potrebnih za krojače in šivilje.

Franc Ivan Kwizda,
c. in kr. avstr.-oger. in kr. rumunski dvorni založnik.

Že nad 30 let z najboljšim uspehom v rabi v mnogih dvornih hlevih, v znamenitejših zasebnih in vojaških hlevih, okrepuje pred in ojačuje po velikih naporih, pri izpahenju, otrplosti itd. ter ojači konja za izredno težko vožnjo in tek.

Kwizdov restitucijski fluid
c. in kr. priv. voda za umivanje konj.
Steklenica velja 1 gld. 40 kr. V.
Glavna zaloga: Okrožna lekarna, Korneuburg p. Dunaju.

Pri nakupovanju pazi naj se na varstveno znamko ter zahteva 135 20-11

Kwizdov restitucijski fluid.
Dobiva se v vseh lekarnah in droguerijah.

Izvrsten, sladek tirolski vinski mošt
liter po 36 kr.
v **Paulinovi vinarui**
v Ljubljani, Slonove ulice 52.

513 3-2

Želodčne kapljice
koje p. n. občinstvo navadno zahteva pod imenom **Marijinceljske kapljice.**

Te kapljice so zelo propešne (provzročujejo slast do jela, razstvarjajo sliz, so pomirljive in olajšujejo, ustavljajo krē in krepeajo želodec); rabijo pri nape-njanji in zapečenosti, preobloženem želodci z jedili in pijačami itd.

Steklenica z rablilnim navódom velja 20 kr., tucat 2 gld., 3 tucate samo 4 gld. 80 kr.

Priporoča jih **Lekarna Frankóczy**
479 3 zraven rotovža v Ljubljani
Pošiljajo se vsak dan po pošti proti povzetju.

Najsigurnejše in najboljše nalaganje glavnice
je v
4% zastavnih pismih gališkega zemlišč o-kreditnega društva.

Isti osiguravajo **več nego 4odstotno obrestovanje** ter so **pupilarno varna,** **davka in fatiranja prosta,** **sposobna za kavojje,** **osebno za vlaganje častniških ženitvenih kavolj;** razven teh prednostij je vrednost vsacih 100 gld. zastavnih pisem osigurana z gld. 253-33 hipotekarne vrednosti.

Ta zastavna pisma dobiti so po dnevnem kurzu pri **J. C. Mayerju, menjalnica in bančni zavod** v Ljubljani. 293 33

„THE GRESHAM“

zavarovalno društvo za življenje v Londonu.

Podružnica za Avstrijo: Dunaj, Giselastrasse 1,
Podružnica za Ogersko: Pešta, Franz-Josefplatz
v hiši društva. št 5 in 6, v hiši društva.

Društvena aktiva dné 31. decembra 1893 kron 181,435,657.—
Letni dohodki na premijah in obrestih dné 31. decembra 1893 23,942,149.—
Izplačitve zavarovalnin in rent in zakupnin itd. za obstanka društva (1848) 287,452,809.—
Mej letom 1893 je društvo izpostavilo 9633 polte z glavnicó 73,023,675.—
Prospekte in tarife, na podlagi katerih izdaja družba police, kakor tudi obrazce za predloge daje brezplačno

glavni zastop v Ljubljani
508 (12-1) pri
Gvidonu Zeschko-tu,
Tržaška cesta, št. 3. II. nadstropje.

Št. 9679.

Razpis.

511 3-2

Za Kranjsko se razpišejo sledeče

službe okrožnih zdravnikov,
in sicer:

a) z letno plačo 800 gld.:

1. v Bohinjski Bistrici,
2. v Kočevski Reki,
3. v Senožečah;

b) z letno plačo 600 gld.:

4. na Brdu,
5. v Logatcu.

Prosilci za jedno teh mest vložé naj svoje prošnje pri deželnem odboru kranjskem v Ljubljani

do dné 20. oktobra 1894. l.

ter v njih dokažejo svojo starost, upravičenje do izvrševanja zdravniške prakse, avstrijsko državljanstvo, fizično sposobnost, neomadeževano življenje, dosedanje službovanje ter znanje slovenskega in nemškega jezika.

Gledé onih služb, katere se sedaj ne bi oddale, ostane predstoječi razpis še nadalje v veljavi.

Od deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani, dné 27. septembra 1894.

Josip Černe

urar v Ljubljani Sv. Petra cesta št. 2

priloga častiti duhovščini in slavnemu občinstvu svojo veliko zalogo zlatih, srebrnih, tula- in raznih

žepnih ur

iz najmenitnejših tvornic, kakor: Longines ad Francillon v Švici, Schaffhausen, Glashütte i. dr. Dalje koledarske ure z in brez luninih spremenov, du-najske ure z nihalom, budilnice in vsakovrstne ure za domačo rabo. Poprave izvršuje točno in po primerni ceni. 500 20-2

Za vojake in dijake znižana cena.

Največjo zalogo

s pravim zlatom krasno pozlačenih

nagrobnih križev

ima 516 6-1

v Ljubljani

Albin Ahčin

v Gledaliških ulicah

blizu frančiškanske cerkve.

Cenilniki s podobami se brezplačno razpošiljajo.

F. P. Vidic & Co.

v Ljubljani

266 25-22

priporočajo po najnižji ceni:

Mosaik (chamotni) tlak

za cerkve. Pripoznavna spričevala od že napravljenih tlakanj so na razpolago.

Lončene peči

 vsake barve.

Zarezane strešnike,

 najboljše in najcenejše kritje.

Roman in Portland cement.

Cevi iz kamenine

 za vedevođe, stranišča itd.

Nasade za dimnike.

Drainage cevi

 za sušenje močvirnih zemljišč.

Znižane cene!

ANDR. DRUŠKOVIC

trgovec z železino v Ljubljani, Mestni trg št. 9 in 10
prodaja kakor bi bila

„razprodaja“

vse potrebno za stavbe, kakor cement, traverze, železniške šine za oboke, kovanja za okna in vrata, lopate, krampe, storje itd. itd.. vsakovrstno kuhinjsko orodje, poljedelska orodja, posebno v veliki izbiri

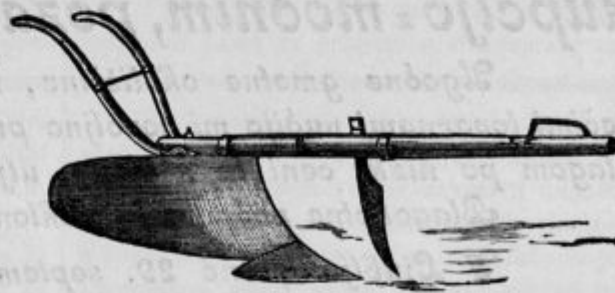
drevesa (pluge)

štedilna ognjišča in njih posamezne dele, pozlačene nagrobne križe in sploh vse v njegovo stroko spadajoče.

Posebno pa opozarjam gg. krčmarje na svojo veliko zalogo vsakovrstnih ledenic (Eiskasten) za pivo in jedila in gg. posestnike žag na izborne vodne žage in pile, za kojih jakovosi se jamci.

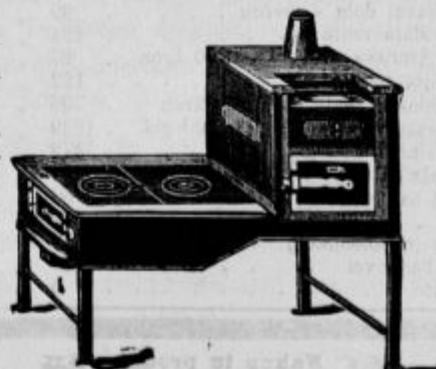
Zunanja naročila se takoj in vestno izvršé. Kar bi ne ugajalo, se radovoljno zamenja istotako se kupljeno blago radovoljno pošilja na dom ali na napovedani kraj.

Ceniki pošiljajo se na zahtevanje brezplačno in franko. 159 32

Kovači! Tu kupujete železo najceneje, pri pošteni vagi in prijazni postrežbi. Poskusite, in se bode te prepričali!

CARBOLINEUM!

Napravo betonskih kanalov

iz portlandskega in romancementskega stolbenega betona za mesta, tovarne in zasebne hiše (tudi grebeničnih jam iz cimenta)

vodovodov

prevzemlje betonsko-stavbeno podjetje in tovarna za cement

Ferdo Hrzaü & Urh Rosenberg v Pragi.

Kaj več pové

Ferdo Hrzaü v Ljubljani,

Poljanski nasip šte. 12. 491 6-2

Aleksander Götzl

podobar in pozlatar

v Ljubljani, Gledališke ulice šte. 8

opozarja prečast. duhovščino in cerkvena predstojništva na svojo dobro urejeno

podobarsko in pozlatarsko delalnico

v kateri izdeluje vsa v njegovo stroko všteto dela natančno, vestno, po poslanih narisih ali lastnih načrtih po možno nizkih delu primeranih cenah.

V zalogi ima vsakovrstna razpela, pripravna za misijone, procesije, šole in zasebna stanovanja.

Naročila na križeva pota izvršuje prav ukusno in lično. 114 40-32

Primerna priložnostna darila!

Friderik Hoffmann,

urar, 447 10-3

na Dunajski cesti v Ljubljani,

priporoča svojo

zalogo vseh vrst

žepnih ur

v zlatu, srebru, tuli, jeklu in niklu

ravno tako tudi

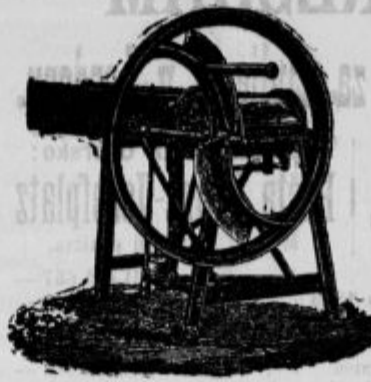
nihalnih, stenskih in budilnih ur

in le dobre do najfinejši kakovosti po najnižjih cenah.

Specijalitete in novosti žepnih, nihalnih, stenskih in budilnih ur so vedno v zalogi.

Poprave se dobro in solidno izvršujejo.

Najboljši in najcenejši vir nakupovanja

239

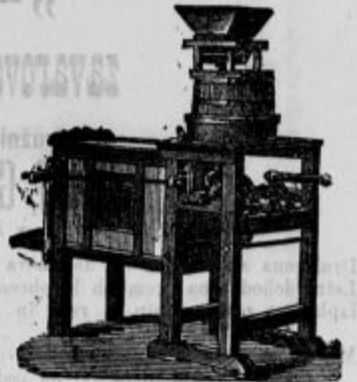
na vitle, vodno ali parno gonilo itd. je pri (52-24)

kmetijskih
strojev in orodja

Strojev
za vinarstvo

vsakovrstnih
sosalik
pralnih strojev
ovijalnikov,
zravnalnikov
perila

patentovanih
mlinov
za domačo upo-
rabo,

Avgustu Kolb, tovarna strojev Dunaj, II., Pasettistrasse 29-31.

Prijazna poštena postrežba. — Ugodni plačilni pogoji. — Jamčenje.

Ilustrovani ceniki zastoj in franko.

Iščem prekupovalce in poštene zastopnike.

Zaloga in zavod za izvršitev civilnih in duhovniških oblek za prečastito duhovščino

„pri rudečem križu“

623 52-41

Viljema Skarda

IV., Waltergasse 1, Dunaj, IV., Favoritenstrasse 28

priporoča za pomlad in poletje 1894:

Civilno in duhovniško
ter redovniško obleko za
duhovnike

kot: Havelock, vrhne
suknje, duhovniške
suknje itd.

Liturgično opravo

natančno po cerkvenih
predpisih izvršeno:

birete, kolarje, naprs-
nice, vsakovrstne du-
hovniške čepice.

Paramente preskrbuje
po najnižji ceni.

Izvršuje se točno, iz naj-
boljšega, trpežnega blaga,
natančno izdelano; neugs
jajoče vzame se nazaj

Plačuje se tudi na obroke. — Blago po meri je na razpolago.
Ceniki in vzorci na zahtevo brezplačno.

Otvoritev prodajalnice.

Usojam si uljudno javljati, da bodem z dnem 1. oktobra letos otvoril na tukajšnjem

Mestnem trgu šte. 24

kupčijo z modnim, pozamentrijskim blagom in s krojaško opremo

Ugodne gnotne okoliščine, mnogoletne praktične izkušnje in zveze z najslavitejšimi in največimi tovarnami nudijo mi dovoljno priliko, da ugodim sl. p. n. občinstvu z najnovejšim, najmodernejšim blagom po nizki ceni in s točno, uljudno postrežbo.

Blagohotne podpore in naklonjenosti proseč in se nadejajoč beležim

V Ljubljani, dne 29. septembra 1894.

506 (1-1)

Veselo spoštovanjem
K. Recknagel.

Dunajska borza.

Dne 29. septembra.

Skupni državni dolg v notah	99	gld.	—	kr.
Skupni državni dolg v srebru	99	"	05	"
Avstrijska zlata renta 4%	124	"	25	"
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	97	"	85	"
Ogerska zlata renta 4%	122	"	15	"
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	96	"	85	"
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1039	"	—	"
Kreditne delnice, 160 gld.	372	"	—	"
London vista	124	"	05	"
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	60	"	97 1/2	"
20 mark	12	"	19	"
20 frankov (napoleonador)	9	"	88	"
Italijanski bankovci	45	"	25	"
C. kr. cekini	5	"	89	"

Dne 28. septembra.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	148	gld.	50	kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	155	"	75	"
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	196	"	50	"
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	97	"	25	"
Tisine srečke 4%, 100 gld.	143	"	25	"
Dunavske vravnave srečke 5%	127	"	25	"
Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	107	"	50	"
Posojilo goriškega mesta	—	"	—	"
4% kranjsko deželno posojilo	67	"	50	"
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	98	"	60	"
Prijoritete obveznice državne železnice	220	"	—	"
južne železnice 3%	163	"	15	"
južne železnice 5%	128	"	—	"
dolenjskih železnic 4%	98	"	50	"

Kreditne srečke, 100 gld.	196	gld.	50	kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	140	"	—	"
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	17	"	70	"
Rudolfove srečke, 10 gld.	24	"	—	"
Salmove srečke, 40 gld.	69	"	50	"
St. Genois srečke, 40 gld.	71	"	50	"
Waldsteinske srečke, 20 gld.	50	"	50	"
Ljubljanske srečke	24	"	75	"
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	168	"	50	"
Akcije Ferdinandove sev. železn., 1000 gl. st. v.	3420	"	—	"
Akcije tržaškega Lloyda, 500 gld.	493	"	—	"
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	110	"	—	"
Dunajskih lokal. železnice delniška družba	75	"	—	"
Montanska družba avstr. plan.	85	"	60	"
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	176	"	—	"
Papirnih rubljev 100	133	"	50	"

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za zgube pri zrebanjih, pri izrebanju
najmanjše dobitke.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila vseh gospodarskih in finančnih stvarih,
potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih
papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega
obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnice.